

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • FINANCE • INDUSTRIJA • OBRT • KMETIJSTVO

LETO VII. ŠT. 140

PETEK, 30. JANUARJA 1953

TRST, UL. GEPPA 9 - TEL. 89-33

Bistvo Skupnosti za premog in jeklo

V evropskih državah (Franciji, Nemčiji, Italiji, Belgiji, Holandski in Luksemburgu) prevzame 10. februarja Skupnost za premog in jeklo urejanje enotnega premogovnega trga. »Visoka oblasti (uprava Skupnosti za premog in jeklo) s sedežem v Luksemburgu je zaradi kompliciranih odločilnih pričetkov izvajanja določb o enotnem trgu za jeklo.

Ta dogodek predstavlja pravo revolucijo v diplomatski in gospodarski zgodovini Evrope. Gre za ureditve, ki so francoskim državljanom, ki je znana pod imenom Schumanovega načrta. Glavni nosilec in pobudnik te zamisli je francoski gospodarstvenik in bivši minister Monnet, ki je sestavil tudi načrt za gospodarsko obnovo Francije.

S političnega in diplomatskega vidika je poskus skrajno zanimiv; saj predstavlja nov primer podreditve posameznih držav višji skupni oblasti — visokosti oblasti (la Haute autorité), vsaj v kolikor gre za proizvodnjo in razdeljevanje premoga in jekla. To naj bi tudi bilo hkrati osnova za organizacijo politične in celo vojaške evropske skupnosti, katere parlamentarna zaseda navadno v Strasbourgju od Renu.

Kakor so to zamislil z ene strani tudi pravilni evropski idealisti, tako je z druge naletela na velike pomisleke pri poslovnih ljudeh v nekaterih prizadetih državah. Predvsem se države — kakor Nemčija — ki proizvajajo velike količine premoga in jekla, vznemirjajo iz strahu, da ne bi morala visoka oblasti izvajala prehod pritiske na nemška podjetja glede cene premoga in jekla. Poleg tega so pristojbine, ki jih države-članice določijo visoki oblasti zelo visoke. Vsaka država-članica mora prispevati od januarja 1953 dalje 0,9% vrednosti prometa s premogom in jeklom, kar bo visoki oblasti vrlo okoli 50 milijonov dolarjev na leto (24,4 milijona dol. od premogovnikov in 27,6 mil. dol. od jeklarjev).

Ustvaritev enotnega trga za premog in jeklo za vseh omejenih držav bi pomenila za države z dražjo proizvodnjo smrt, ko ne bi v pravilnikih Skupnosti bilo določbe, da morajo države z bolj ekonomično proizvodnjo prispevati v poseben sklad, iz katerega bodo dajali pomoč šibkejšim. Prispevek države s cenejšo proizvodnjo lahko doseže 1,5%, izplačila za izkopano tona črna gornja. Tako računajo Nemci, da bodo morali od vsake tone premoga, ki stane povprečno 50 markov, prispevati za visoko oblasti 1,25 nemške marke, in sicer 47 pfeningov neposredno za visoko oblasti, 7 pfeningov pa za izravnanje cen (pomoč šibkejšim državam, kakor na pr. Belgiji, kjer je izkop premoga dražji).

Del prispeva posamezniki članic bo visoka oblasti uporabila za investicije (na obsehu), da bi dvignila proizvodnjo. Visoka oblasti računata, da se bo vsa proizvodnja članic v 5 letih dvignila za 20%, v 10 pa za 35% v primeri z letom 1951. Zaradi tega povečanja proizvodnje bo potrebna premoška naravnata od 284 milijonov v letu 1952 za 25 mil. ton, v 5 letih pa za 5 mil. ton v 10 letih; proizvodnja surovega jekla se bo dvignila od 41,6 milijona ton v letu 1952 na 46,5 do 50 mil. ton v 5 letih in na 52 do 56 mil. ton v 10 letih.

Ako bi hoteli dvigniti proizvodnjo premoga v 4 do 5 letih na 275 — 285 mil. ton in proizvodnjo surovega jekla na 47 do 50 mil. ton, bi potrebovali za premoškovne in kokarne 400 — 450 milijonov dol., za jeklarne za 400 — 500 mil. dolarjev na leto! Prispevki članic seveda ne bodo zadostovali za takšno finanširanje; zato se je že Mednarodna banka za gospodarsko obnovo v Washingtonu izrazila pripravljena, priskočiti na pomoč.

Med članicami, ki so pristopile k skupnosti za premog in jeklo, bodo ustvarili sicer enoten trg za te proizvode, se pravi, da med njimi ne bo več carin na premoškovne in kokarne, toda cene ne bodo enotne, kakor niso enotne v svobodni trgovini sploh. Razlikovale se bodo od države do države in od mesta do mesta. Značilno pa je, da je Zahodna Nemčija prav v tem času povisala ceno premoga na notranjem trgu, da bi jo spravila na raven izvozne cene. (Povisek znaša povprečno 5 mark pri črnem premogu in 10 mark pri rjavem). Nemška vlada se je hotela očistiti zavarovati proti morebitni nameri visoke oblasti, da zniža izvozno ceno na raven notranje.

Kakor znano, V. Britanija ni hotela pristopiti k Skupnosti za premog in jeklo, ker hoče ohraniti popolno neodvisnost v sklopu lastne — Britanske skupnosti.

Prenagljena industrializacija v Alžiru VOEST

Pod francosko upravo se je začela naglo razvijati v Alžiru težka industrija, kakor tudi kovinska industrija sploh. Proizvodnjo so pospešili zlasti med vojno. Pa tudi po letu 1945 so nadaljevali z izgrajevanjem. Gre za železarne in jeklarne, za tovarne električnih kablov, valjalnice jekla, bakrene in jeklene žice, transformatorje, električnih motorjev, orodnih strojev, železniških vagonov in aluminijastih izdelkov.

V zadnjem času so začela primanjkovati naročila za to industrijo. V letu 1951 so izkoristili samo polovico zmogljivosti alžirskih tovarnih; v nekaterih primerih so bili obrati zapostavljeni samo do ene tretjine zmogljivosti. Vse kaže, da se industrija orodnih strojev ni obnesla. Stroje tovarne lahko zgradijo okoli 500 strojev na leto, v letu 1950 pa so dobavile 180 in v letu 1951 samo 64 strojev. Francoski izvedenci so mnenja, da se je industrializacija izvršila prehitro. Severnodolžniški trg ni mogel prevzeti vseh proizvodov alžirske industrije. Poleg tega se alžirska industrija je težko bori proti konkurenci francoske industrije. Ne doseže je po kakovosti. Z druge strani je električna energija v Alžiru predraga. Nabava surovin je tudi združena s težavami. Delovna sila je malo cenjena. Morali bi izgraditi nove elektrarne in pospešiti proizvodnjo premoga.

Novi ameriški trgovinski minister Sinclair Weeks se je rodil leta 1893 v West Newtonu, Massachusetts. Njegov oče John Wingate Weeks je bil vojni minister za časa predsednikov Hardinga in Coolidgea. Weeks je član nadzorstva Harvardove univerze in ravnatelj številnih uglednih podjetij. Od februarja do decembra 1944 je bil predstavnik Massachusettsa v američkem senatu. Med prvo svetovno vojno je služil kot ameriški topniški stotnik v Franciji.

Eisenhower bo podprl gospodarsko šibke države

Predsednik Eisenhower je v svojem nastopnem govoru poudaril med drugim tudi načela, na podlagi katerih bo nova republikanska uprava reševala ameriška in svetovna gospodarska vprašanja. Predsednik je podčrtal, da bo nova uprava nadaljevala z gospodarsko in tehnično pomočjo prijateljskim narodom, doma pa podpirala stabilnost gospodarskega. Podrobna priporočila za domače in svetovne gospodarske zadeve ne bodo znana pred njegovo prihodnjo poslanico »polažaju v državi«. Novi predsednik je naglasil, da samo močno produktivne Zružene države lahko pomagajo braniti svobodo. Dodal je, da ima slihehri naš

svobodni državljan in slihehri svobodni državljan kjer koli drugod trdo dolžnost, da podpre lastno uobje stvari svoje države. Predsednik Eisenhower je hotel reči, da ne sme biti popuščanja v naporih za krepitev varnosti svobodnega sveta, čeprav bodo taki naporji zahtevali nadaljevanje visokega obdavčenja in drugih nevesčnosti. Svoje poglede na gospodarsko in tehnično pomoč inozemstvu je predsednik izrazil takole: »Noben svobodni narod ne mora dolgo časa živeti v privilegiranim položaju ali uživati varnost v gospodarski osamljenosti.

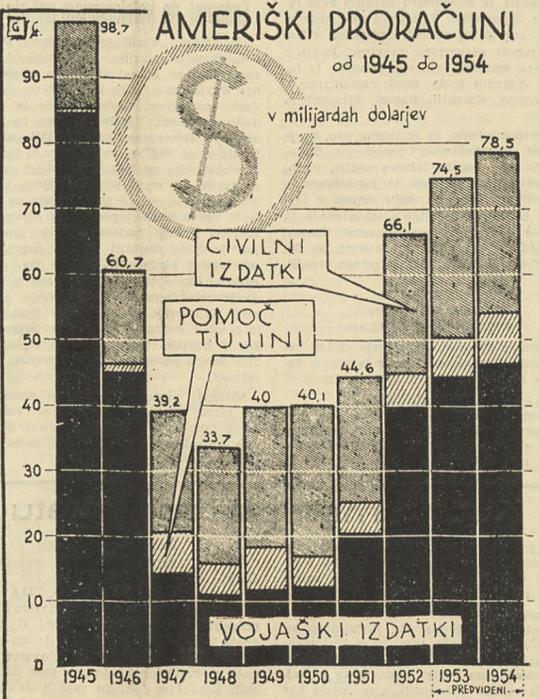
Celo mi v svoji tvorni moči potrebujemo v svetu tržišča za odvišne pridelke naših kmetij in naših tovarn. Prav tako potrebujemo za te kmetije in tovarne nujnih surovin in izdelkov oddaljenih dežel. Ta temeljni zakon medsebojne zavisnosti, ki se tako očito izraža v trgovini mirnega časa, se s tiskotraj bolj velja v primeru vojne. Stvarno presojajoč potrebe in zmogljivosti prekaljenih prijateljev svobode si bomo prizadevali pomagati jim, da dosežejo varnost in blaginjo. Ker se zavedamo, da je zdravo gospodarstvo neogibno potrebno za vojaško moč in za mir svobodnega sveta, si bomo prizadevali, da bomo povsod pospeševali in se tudi sami ravnali po smernicah, ki dajejo podneta produktivnosti in donosni trgovini; kajli obhajevanje k'ere koli države na svetu predstavlja nevarnost za blaginjo vseh ostalih narodov.

Potrebnost je preosnova trgovine na drobno

Bivši predsednik Truman je nedavno na konferenci o organizaciji trgovine v Bostonu dejal: »Približujemo se tisti razvojni točki, na kateri bo naša proizvodnja lahko zadovoljila vse potrebe prebivalstva in ko bodo vsi kljub naraščanju prebivalstva zaposleni. To proizvodno zmogljivost omejuje edino je naša sposobnost, s katero bomo znali prodajati in razdeljevati izdelke in pridelke. Moramo se pripraviti za tisti čas, ko bo naša obrambna industrija služila mirnodopskim potrebam in ko bo poslovni svet pred novimi vprašanji in možnostmi.

Drugi govornik na tej konferenci, podpredsednik velikega ameriškega podjetja Sears, Roebuck & Co., T. V. Houser pa je poudaril, da bi lahko znatno izboljšali življenjske razmere širokih plasti prebivalstva, če bi prav tako uspešno znali stroške v trgovini, kot smo jih v proizvodnji. Primerjal je proizvodne stroške s prodajnimi v industriji, ki izdeluje pohištvo, oblačila, gradbene in sportske potrebščine ter je ugotovil, da znašajo v Ameriki zadeni stroški za izdelavo samo 31, a za prodajo ni manj kot 69 odstotkov, vključno dobiček, tovarnarja odnosno trgovca. »Zato imamo — je dejal — dve postavili, eno z 31 njivami, ki ga v potu svojega obraza leta in leta trdo obdelujemo, in drugo z 69 skoraj še čisto deviškimmi tratami.

Znani ameriški izvedenec za trgovino, Thomas F. Conroy, pa je ugotovil, da povečujejo potrošniki sami s svojimi najrazličnejšimi muhami, z neopravljenim vračanjem kupljenega blaga in s svojimi različnimi željami po razpoložljivju in dostavljanju blaga stroške razdelitve. Trgovci pa mora vsem tem težnjam potrošnikov ustrediti, sicer gredu drugam.

Naš črtež, ki smo ga posneli po pariškem listu »Tribune des Nations«, prikazuje razvoj vojnih proračunov v Združenih ameriških državah. V zadanji številki »Gospodarstva« smo navedli osnovne podatke iz ameriškega proračuna za finančno leto od 1. julija 1953 do 30. junija 1954. Na črtežu je ta proračun označen pod let. 1954. Izdatki dosežejo 78,5 milijarde dolarjev, dohodki pa 68,7 milijarde dol. V vojaške namene pojde nad polovico izdatkov, to je 46,296 milijarde dolarjev. Za pomoč tujini je predvidenih 7,861 milijarde dol. To je proračun kakor

za je sestavila Trumanova vlada. Dne 20. jan. je nastopil novi republikanski predsednik gen. Eisenhower. Njegova vlada bo proračun pregledala in ga predložila Kongresu (predstaviški zbornici in senatu) v oktobru. Na črtežu je na vrhu vsakega stolpca označeno, koliko znašajo izdatki in proračunski za posamezna leto. Vrhunec (98,7) je bil seveda dosežen med vojno v letu 1945, ko so vojaški izdatki dosegli okoli 85 milijard. Najnižji so bili v letu 1948, na kar sledi zopet naraščanje do proračuna 1953-1954.

PO SVETU

Tito govori

V Londonu izide tni dnj knjiga »Tito speaks« (Tito govori) v založbi »Weidenfeld and Nicolson«. Gre za življenjske spomine maršala Tita, predsednika FLR Jugoslavije, ki ga je sestavlil Vladimir Dedijer na podlagi maršalovega pripovedovanja. Znani londonski »The Sunday Times« je pričel objavljati odlomke iz te knjige, v katerih je opisano dramatično razdobje odnosov Tita do Stalina, Maršal Tito je obiskal Stalina leta 1944 v Moskvi. Ze tedaj so bili odnosi med njima zelo hladni; Stalin ga je sprejel hladno. Londonski list dostavlja, da je ta knjiga zelo aktualna, posebno glede na Titov prihod v London.

Glede postavljanja zahtev angleških katoličanov v zvezi z obiskom maršala Tita poziva rev. S. M. Wats v protestantskem listu »Free Church Chronicle« k strpnosti, češ da je ta potrebna z obeh strani, še posebno, ker prihaja maršal Tito kot predstavnik suverene države.

Moskovska tajna

V Moskvi so zaprli 9 zdravnikov, specialstov za rane bolezni, ki so zdravili najvišje sovjetske državnike. Obdžili so jih zarote, ki je imela namen motiti državnike; zarotniki so baje že umorili organizatorja boljševiške stranke Zdanova. Vse to so delali v zvezi z zarotniki v zahodnih državah, zlasti v Ameriki. Arretiranci so židovskega pokolenja.

V vrsti obsojencev v nedavnem veleizdajniškem procesu v Pragi, ki so bili obsojeni in obsojeni pod obzibo veleizdaje, je bilo 7 židov. Tudi v Romuniji so padli židje v nemilosti; med njimi tudi gospa Pauker, ki je bila še nedavno zunanji minister. V Budimpešti so te dni zaprti Lajos Stoecklerja, predsednika židovske skupnosti.

Izvedenci za sovjetske zadeve v zahodnih državah ugotovijo, kaj neki vse to pomeni. Ze več sovjetskih državnikov je umrlo sumljivo naagle smrti; ne samo Zdanova, ki je bolehal na srco samo nekaj dni, tudi dva prejšnja vrhovna šefa tajne policije — danes je na tem mestu Lavrentij Beria — je zadela srčna kap. Trocki je trdil, da so tudi Lenina zastrupili.

Kdo more ugotoviti o vsem tem zgodovinsko resnico? Ljudje si belijo glave: Ako so bili ti državniki res umorjeni, nastane vprašanje, po čigavem nalogu. Nekateri trdijo, da je bil Zdanov namerno Malenkova, ki je bil danes najbližji sodelavec Stalina. Pravijo tudi, da je v nevarnosti sam Beria, čeprav je bil star prijatelj Malenkova. Zakaj bi potem Malenkovo ogrožal Berio? Samo židovi Kremlija bi lahko dali odgovor na vsa ta zagonefna vprašanja.

Nekateri pisci postavljajo tudi to domnevo: Sovjetska vlada je pričela preganjati židje, da bi si pridobila simpatije Arabcev, ki sovrvažijo Zide, odkar je bila ustanovljena Izraelska država, iz katere je zbežalo 800.000 Arabcev. Simpatije Arabcev potrebuje menda Moskva v zvezi zoper Angleže in Američane na Srednjem in Daljnem vzhodu.

ZIDOVSKEGA MLEKA NOČEJO

Dan po objavi vesti o aretaciji židovskih zdravnikov v Moskvi je mlekak kakor vsak dan prinesel mleko v sovjetsko poslanstvo v Tel-Avivu za poslanstvovo družino. Sam poslanik je zavril mlekarka, ki je Zid, češ naj ne prinaša več mleka. Židje domnevajo, da se je poslanik ustrušal, da bi ne bilo mleko zastrupljeno.

Zarota v Egiptu

General Nagib, ki je zapodil iz Egipta kralja Faruka in sam prevzel državno krmilo, je nedavno dal zapreti 25 tasičnikov — med njimi tudi polkovnika Rašad Mehanu — in 15 civilistov. Razpustil je vse stranke in ustanovil samo eno. Arretirance so obtožili, da so nameravali 23. januarja, ko je preteklo 6 mesecev, odkar je na vladi gen. Nagib, strmoglaviti novo vlado. Egiptovska pridrarna poročila trdijo, da so zoro prapravili vafdisti, pristajši stranke, ki je bila doslej na vladi, in komunisti. Zaprli so vse kolikaj znane komuniste in glavnega tajnika vafdistične stranke Fudaa Serag el Dina. Bodočnost bo pokazala, ali je bilo sodelovanje med vafdisti in komunisti mogoče.

ANGLESKA PODJETJA

LAHKO POSLUJEJO NA KITAJSKEM Londonski listi poročajo, da kitajske oblasti ne nadlegujejo več britanskih podjetij v Sangaju in Tientsinu. Angleška podjetja uspešno poslujejo in služijo; prepovedano pa je, pošiljati zaslužek iz Kitajske. Višja oblastva upoštevajo pritožbe angleških tvrdk. Nameščenci imajo tudi dovolj hrane. Ta sprememba je nastala, ker so kitajski oblastniki uvideli, da Angleži bolje gospodarijo in da so jim potrebni v sedanji gospodarski krizi. Kitajska potrebuje angleško blago. Prav tako se Kitajska zelo popolnoma povezuje z Moskvo; zaradi industrializacije ji je Sovjetska zveza zdaj potrebna, pojezje pa se bodo odnosi z Moskvo zrahljali.

nase enje

G. dr. Sartori se moti

Glavni ravnatelj oddelka za finance in gospodarstvo pri ZVU dr. Sartori je na tiskovni konferenci med razpravo o proračunu dejal, da je bila oskrba Trsta z žitom izročena visokemu komisarjatu za prehrano v Rimu iz gospodarskih razlogov. Le-ta lahko nabavi v Trstu potrebno žito glede na velike težave, in to na poti rednemu preskrbovanju z žitom. V ta namen je bil 9. julija 1952 sklenjen zavezni sporazum med italijansko vlado in Vojaško upravo v Trstu. Dodal je, da bi Trst sam ne mogel nabavljati potrebnega žita.

Mi si upamo trditi, da ni bila preskrba z žitom izročena rimski ustanovi iz gospodarskih razlogov, pač pa iz političnih, da bi se Trst tako še tesneje navezal na Italijo.

Glede na dozdnevne težave z nabavljanjem žita omenjamo naslednja dejstva: Po najnovjših poročilih iz New Yorka so zaloge pšenice v ZDA 1. januarja bile za 29% večje kakor lansko leto ob tem času. Da ni težav z nabavljanjem žita dokazuje tudi okolnost, da je prav te dni angleška vlada izročila uvoz žita za sebnim podjetjem. Žita je toliko na mednarodnem trgu, da angleška vlada ne bi po pogajanjih za obnovo mednarodnega sporazuma o žitu sprejeti več dosedanjih cen.

Prav tako ne drži pripomba, da bi Trst s svojo pomorsko in trgovinsko organizacijo ne zmozel naloge, ki bi jih postavljala organizacija oskrbe z žitom. Tržaški brodarji in trgovci so v preteklosti rešili že mnogo težjih nalog.

Najdaljši mesec

Januar ima 31 dni prav tako kakor n. pr. avgust. In vendar je neprimerno daljši vsaj za večino tržaških gospodinj. To je mesec po božičnih in novoletnih praznikih, ki se jim na vrh pridružijo še zimske prireditve: gledališče, koncerti in zlasti pustne zabave. Tržaški jesetvarji, mesarji, gostilničarji in trgovci sploh vjam proti koncu meseca vedo marsikaj povedati. Treba jo že preločiti na 31. januarja, če treba tudi s jizolom, polento in kitajskim zeljem.

Trgovci si do neke mere pomagajo z obroki. Toda samo do neke mere. Ko bi dajali na obroke samo v nekaterih trgovinah, tako bi bilo obrokov manj. Toda na obroke lahko dajemo dobiš vse: obleko, čevlje, radijske aparate, šivalne stroje, pohištvo, knjige, kuhinjsko posodo itd. Prav zaradi tega imajo obroki svojo zelo slabo stran: da se namreč kopijočijo drug vr drugega — obrok za obleko, obrok za radijski aparat, obrok za pisalni stroj, obrok za pohištvo, obrok za stanovanje inč. Vsi se spravijo na reveže, ki ima okoli 35 tisoč trj plače, včasih več, včasih manj in ga na koncu zrušijo. Na žalost se zelo pogosto prikrade v družino še bolezen.

Pozabili smo še na neizgovnena gosta ob tem času: na G. Vanonija, italijanskega ministra, ki se vsako leto predstavi ob tem času tudi tržaški javnosti s svojimi davčnimi vzorci. Tem so se v zadnjem času pridružili še drugi davki, kakor povševanje užitnine in davek na les; na vrh pa še telefonske takse. Zračunajve še, koliko denarja bodo pobrale stavke, pa nam tobe končio prerediti, da je januar najdaljši mesec v letu.

Mnenje drugih

Čedalje večje skomine

Rimski list »Il Globo« (23. jan.) se bavi v dopisu iz Trsta s tržaškimi vprašanjem. »Alarm zaradi cene Be je naslov dopisu na prvi strani lista. Dopisnik Stelio Rosolini ne zahteva samo cene B, Zahodne sile morajo proučiti vsi vzhodno mejo, ker Trst ne sme postati drugi Zadar, ki je ostal brez zeljava. List obmetava neodvisnost z umazanimi izrazi, ki mu gotovo niso v čast.

JUGOSLAVIJA PRODIRA NA NOVE TRGE

(Od našega stalnega dopisnika) Zagreb, 25. jan.

Ravnatelj podjetja »Bosnopolada Omer Hadžimerović je preteklo jesen pričel možnosti povečanja trgovinske izmenjave med Jugoslavijo in Egiptom na lcu mesta. Na podlagi poročila o dosežkih njegovega obiska v Egiptu računajo z izvozom večjih količin jugoslovanskih kmetijskih in prehranskih izdelkov, kakor svežega in suhega sadja, povrtnine, goveje in druge živine, mlečnih izdelkov, zaklance perutnine, medu ter mineralne vode.

Ob tej priložnosti, kakor tudi pri razdeljevanju poskusnih vzorcev je bilo ugotovljeno, da jugoslovanski izdelki telt vrst prav nič ne zaostajajo za proizvodi evropskih in čezmorskih držav, med temi Danske in Italije. Nekateri jugoslovanski izdelki presegajo po svoji kakovosti konkurenčne proizvode; tako je jugoslovanski med mnogo boljši kakor sudanski in sirski. Prav tako je vrsta nekaterih jugoslovanskih sirov, kakor na pr. »Zdenk«, boljša kakor sir, ki se prodaja na egiptovskem trgu. Izvrstne so tudi jugoslovanske črešnje, ki jih na nekatera evropska tržišča izvažajo celo v letali.

Jugoslavija skuša po vseh poteh razširiti svoj izvoz in iče v ta namen nova tržišča, da bi vsaj deloma zmanjšala Skodro, ki jo je njeni zunanji trgovini prizadela lanska suša. Zaradi suše mora nabavljati v inozemstvu živila in hkrati kriti druge potrebe jugoslovanskega gospodarstva. Jugoslavija skuša v ta namen zlasti pospešiti izvoz industrijskih izdelkov. V tem pogledu so bili doseženi že lepi uspehi.

TRANSKACIJA MEDNARODNE BANKE vpriid Jugoslaviji

Mednarodna banka v Washingtonu da je posojila bankim državam ne samo v dolarjih, temveč tudi v drugih valutah, da bi pospešila izvoz iz drugih držav. Tako se hoče obvarovati občitka, da podeljuje posojila samo v dolarjih da bi prisilila države-upnice, da nabavijo blago za posojilo v Združenih ameriških državah. Tako so bila tudi posojila, ki jih je podelila Mednarodna banka Jugoslaviji, v raznih valutah, angleških funtih, nemških markah, italijanskim lirah itd. Nemški gospodarski tisti ugotavlja, da je ta način finansiranja zelo koristen nemškemu gospodarstvu, saj pospešuje nemški izvoz v državo, ki potrebuje kredite, kakršnih bi Nemčija sama ne zmogla, ne da bi pri tem trpela njena valuta.

JUGOSLAVIJA NA TUJIH SEJMIH

Doslej še ni gotovo, ali se bo Jugoslavija udeležila sejmov v Barliju in Trstu. »Servis za mednarodne sejme in razstave je napovedal kolektivni nastop jugoslovanskih podjetij v Bruslju, Frankfurtu, Milanu in Parizu. V Padovi bodo slovenski in hrvatska podjetja verjetno priredila posebno razstavo.

Zagreb se že pripravlja na »Spomladanski sejem« (9. — 17. maja), na katerem bodo razstavljala domača podjetja. Kakor že napovedano, bo mednarodno zagrebški sejem od 12. do 29. septembra.

Na zagrebškem sejmšišu so novembra organizirali razstavo narodnih noh in fritozerjav. Frizerske tekme se je ob tej priložnosti udeležilo 140 jugoslovanskih in 7 brivcev iz Avstrije. Zobarske mednarodne razstave se je poleg 4 domačih podjetij udeležilo 53 podjetij iz Avstrije, Anglije, Francije, Nemčije, Holandske, Izraele, Švedske in Svice. Razstave perutnine,

Jugoslovanski pisalni stroji

Pisalne stroje izdeluje nova tovarna v Ljubljani. V tovarni je zdaj zaposlenih 30 ljudi, proračun pa je postavljen na 200 ljudi v dveh letih. Letos bodo izdelali 1000 pisalnih strojev, prihodnje leto 3000, v poznejših letih pa do 10.000 strojev na leto. Medtem bodo tovarno prestrelili v Savlje. Veliki pisalni stroji stane 60.000 dinarjev, mali 30.000 din; cena je približno enaka ceni na tujem trgu.

Proizvajala opele v Sloveniji je bila v letu 1952 za 10 milijonov zidakov manjša kakor prejšnje leto. Nekatero opekarne

Zboljšanje jugoslovanske trgovinske bilance

V novembru 1952 se je jugoslovanska trgovinska bilanca zboljšala v primeru z oktobrom. Primanjkljaj je znašal 2.680 milijonov dinarjev (v oktobru 4.545). Zmanjšanje je bil uvoz živil, tako je celotni uvoz znašal 7.543 milijonov (v oktobru 8.929 mil.), medtem ko je izvoz dosegel 4.863 (v oktobru 4.384) milijonov dinarjev. Primanjkljaj v prvih 11 mesecih 1952 je dosegel 30 milijard dinarjev in je bil tako za več kakor 26 mrd dinarjev manjši kakor prejšnja leta. V prvih 11 mesecih se je izvoz povečal za 23 milijard dinarjev v primeri s prejšnjim letom. Visoke postavke stav izvozu dosegla baker in svinec.

Izmenjava med Jugoslavijo in Nemčijo je v 11 mesecih dosegla 36 milijard (22%). Tako je Nemčija na prvem mestu v trgovini z Jugoslavijo; izmenjava z ZDA je dosegla 29 milijard, z V. Britanijo 17, z Italijo 15 in Avstrijo 14 milijard din. Največji primanjkljaj je nasproti dolar-skemu področju, in sicer 9,1 milijarde nasproti ZDA in 4,1 mrd nasproti Kanadi. Iz Svice je Jugoslavija novembra uvozila za 1.717 milijonov din, izvozila pa za 1.816 mil. din blaga. Trgovina s to državo je bila v 11 mesecih aktivna za 98 mil. din. Jugoslavija izvažala zlasti rude v ZDA in industrijske izdelke na nove trge na Bliznjem in Srednjem vzhodu.

Razmeroma dobro je razvita tekstilna, živilska in kemična industrija. Veliko pozornost posveča vladu razvoju lekarništvu. Veliko je povpraševanje po nemških zdravilih. Tovarna »Jugovinil« v Splitu proizvaja letno po 40.600 dežnih plaščev, vendar so cene še previsoke.

Do 1. aprila 1953 je omejen uvoz raznih industrijskih izdelkov, medtem ko je bil z druge strani prepovedan izvoz raznih kmetijskih pridelkov zaradi posledic suše. Ko bo ta omejitev ukinjena, bo nastopila ugodna konjunktura za jugoslovansko-nemško izmenjavo, ki je v tretjem četrtletju 1952 že skoro dosegla prvotno višino. Jugoslavija namerava dvigniti poleg izvoza živil tudi izvoz rud, zlasti železa, boksita, derivatov nafte in lesa. Hkrati bo omogočila uvoz strojev, nadomestnih delov, elektrotehničnega materiala, kemičnih pripravkov in farmacevtskega blaga, premoga koksa, precizijskih predmetov, stekla in papirja.

Jugoslovanski pisalni stroji

Pisalne stroje izdeluje nova tovarna v Ljubljani. V tovarni je zdaj zaposlenih 30 ljudi, proračun pa je postavljen na 200 ljudi v dveh letih. Letos bodo izdelali 1000 pisalnih strojev, prihodnje leto 3000, v poznejših letih pa do 10.000 strojev na leto. Medtem bodo tovarno prestrelili v Savlje. Veliki pisalni stroji stane 60.000 dinarjev, mali 30.000 din; cena je približno enaka ceni na tujem trgu.

Proizvajala opele v Sloveniji je bila v letu 1952 za 10 milijonov zidakov manjša kakor prejšnje leto. Nekatero opekarne

Jugoslovanska pisalna stroja

Veliki hamburški tehnik »Die Zelt« (22. jan.) prinaša pod gornjim naslovom daljši dopis iz Beograda o možnosti razvoja trgovinske izmenjave med Nemčijo in Jugoslavijo. Pisec pravi, da jugoslovanski državniki ne prikrivajo gospodarskih težav, ki so nastale zaradi lanske suše. Vlada je pričela bolj podpirati kmetijstvo, da bi pospešila izvoz kmetijskih pridelkov, zlasti krove. Zaradi zmanjšanja koroška industrializacije so se zmanjšale možnosti uvoza strojev, pač pa je veliko povpraševanje po nadomestnih delih za stroje v težki, kemični, elektrotehnični in živilski industriji. Prav tako potrebuje Jugoslavija iz Nemčije premog koks, material za kemično, tekstilno industrijo, za elektrifikacijo. Domača proizvodnja ne krije še potrebe na tem področju. Velika je potreba tudi po tovarnih avtomobilih, kmetijskih strojih in motorjih.

Razmeroma dobro je razvita tekstilna, živilska in kemična industrija. Veliko pozornost posveča vladu razvoju lekarništvu. Veliko je povpraševanje po nemških zdravilih. Tovarna »Jugovinil« v Splitu proizvaja letno po 40.600 dežnih plaščev, vendar so cene še previsoke.

Do 1. aprila 1953 je omejen uvoz raznih industrijskih izdelkov, medtem ko je bil z druge strani prepovedan izvoz raznih kmetijskih pridelkov zaradi posledic suše. Ko bo ta omejitev ukinjena, bo nastopila ugodna konjunktura za jugoslovansko-nemško izmenjavo, ki je v tretjem četrtletju 1952 že skoro dosegla prvotno višino. Jugoslavija namerava dvigniti poleg izvoza živil tudi izvoz rud, zlasti železa, boksita, derivatov nafte in lesa. Hkrati bo omogočila uvoz strojev, nadomestnih delov, elektrotehničnega materiala, kemičnih pripravkov in farmacevtskega blaga, premoga koksa, precizijskih predmetov, stekla in papirja.

»Handelsblatt« (Düsseldorf) pozdravlja to transakcijo, ker bo omogočila izvoz nemških strojev in industrijske opreme v

10 NOVIH ŽELEZNIŠKIH POSTAJ

V letu

MEDNARODNA TRGOVINA

66% evropske trgovine svobodne

Ustvaritev obsežnega evropskega tržišča, na katerem bo možna svobodna izmenjava blaga, je eden glavnih smotrov držav članic Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje (OEEC). Kljub začasnim težavam v nekaterih državah, so lansko leto in tem prizadevanjem dosegli znaten napredek, tako da je danes že 66% zasebne evropske trgovine svobodne vseh uvoznih omejitev.

Glede na svojo plačilno bilanco sta morali Francija in Velika Britanija v celoti, oz. delno delno začasno ukiniti ukrepe o svobodni trgovinski izmenjavi; toda ukrepi drugih držav članic OEEC v tej zvezi so več kot izravnavali začasne ukrepe, ki sta jih morale sprejeti francoska in britanska vlada pod pritiskom raznih okoliščin. Na tem področju dosegli uspehi so dokaz o odločnosti držav OEEC, da silišijo in razširijo svobodno evropsko trgovino in s tem pomagajo državam, ki so v težavah.

Sprostitve evropske trgovine v raznih državah članicah OEEC kaže naslednja razpredelnica:

Država 1)	vrednost v mil. dol. 2)	%
Belgija-Luks.	837	90%
Danska	321	75%
Nemčija	604	81%

1) po na leto 1949.

Irska	260	75%
Italija	310	99%
Holandija	629	75%
Norveška	362	75%
Portugalska	176	85%
Švedska	650	91%
Švica	510	92%
Turčija	86	63%
V. Britanija	684	46%
Skupaj	5.429	66,8%

Svet OEEC je nadalje sprejel decembra lanskega leta razna priporočila za ojačanje sodelovanja med članicami, kar zadeva sprostitev trgovinske izmenjave, za povečanje že obstoječih svobodne trgovine in za zagotovitev boljših jamstev. Predvsem je svet pozval največje upnike — Nemčijo, Belgijo-luksemburško gospodarsko zvezo, Holandijo in Portugalsko — naj preučijo vse potrebne korake, da bi lahko sprejele še nove ukrepe za sprostitev trgovinske izmenjave.

1) Avstrija, Grčija in Irska zdajva glede na svojo politiko, kar zadeva svobodno trgovino, poseben postopek v OEEC. V Franciji je bila svobodna trgovina ukinita.

2) Podatki se nanašajo na vrednost uvoza v l. 1948, ki sedaj ni več potrjen omejitvam po obsegu uvoza; za Nemčijo

Povišanje davka na les

Italijanska vlada je s posebnim odlokom uvedla nov način pobiranja prometnega davka na mehki les (IGE), hkrati pa je davek tudi povišala. Po dosedanjih določbah je bilo treba plačati IGE ob sklepu vsake kupčije od trgovca do trgovca, v odočku pa bo davček plačal uvoznik v trenašči, ko uvozi blago in plača carino. Davček razlikuje rezani les, tramovje in hlode. Doselej so carine pobirale na deske 3% pod naslovom MGE, 3% na račun carine in 1% za upravne carinske stroške; po novih določbah znaša prometni davek 7%, medtem ko ostane carina in carinski stroški neizpremenjeni. Skupno plača torej uvoznik carinarini 17%. Za tramovje veljajo naslednje postavke: 8% IGE, 4% carina in 1% upravni stroški; za hlode: 10% IGE, 4% carina, 1% upravni stroški. Pritožbine za trdi les so ostale neizpremenjene, in sicer skupaj 14%. Za vsako kupčijo v notranjem prometu plača kupec sa-

mo 10 lir kolekta. Glede plačila davka na zaloge lesa, ki so že bile ocarinjene, velja v Italiji določba, da morajo trgovci pripraviti zaloge v teku 30 dni in plačati IGE po naslednji tarifi: 5% za deske, 3% za tramovje in 8% za hlode. Vprašanje plačila dodatnega davka za zaloge na Svobodnem tržiščem ozemlju še ni bilo dokončno rešeno. V Italiji lahko finančno dovolj plačilo dodatnega davka v šestih obrokih.

Vpeljava novega davka je imela praktično za posledico zvišanje cene pri prostistu za 1.000 lir pri kubičnem metru.

Tržaški lesni trg

Veliko pozornost med trgovci z lesom je zbudil jugoslovansko-italijanski sporazum o lesu, ki je bil 17. januarja sklenjen v Vidmu. Pogajanja je vodil dr. Kurelić iz Zagreba kot načelnik jugoslovanske delegacije. Podrobnosti o sporazumu niso bile objavljene. S tem so bila zaključena pogajanja, ki so se začela v Zagrebu na pobudo italijanskih lesnih trgovcev. Zdi se, da je sporazum predvsem tehnične narave.

Na tržiščem trgu niso zabeležili posebnih sprememb. Egipčanska vlada je prepovedala sklepanje kupčij glede uvoza avstrijskega mehkega lesa proti plačilu v svobodnih funtih.

Cene na Korškem

Korški listi navajajo naslednje cene za avstrijski les v notranjosti.

Po hitrem padcu cen pred enim letom so proti jeseni začele spet polagoma, toda stalno rasti. Ta porast cen je naraven in se zato vsaj zaenkrat ni bati, da bi cenepole začele padati.

Danes so cene približno sledeče: **Brunsi les** (smreka in jelka), povprečna cena 194 šilingov za kub. meter, naložen na vagon. Cena je v zadnjem mesecu narasla za 2 šil. pri metru.

Jamski les, povprečna cena je 206 šil. za kub. meter, naložen na vagon. **Hlodi za žago** (smreka in jelka), povprečna cena je 295 šil., to je od 246 do 330 šil., cena pa se ravna po debelini. To je cena za en kub. meter, naložen na vagon. V zadnjem mesecu je narasla cena za 6 šil. pri kub. metru.

Macesen, povprečna cena je 318 šil. za kub. meter in se giblje od 266 do 355 šil. z ozirom na debelost. To je cena za en kub. meter, naložen na vagon.

Drva, cene za kub. meter, naložena na vagon: Bukova 117, mehka drva 95, Zamanje in krajinski 55 šilingov.

Rezan les (smreka in jelka), za kub. meter, naložen na vagon: I. (široke deske) 730 šil., II. (ozke deske) 641 šil., III. (široke deske) 600 šil., III. (ozke deske) 561 šil., IV. (vse širine) 510 šilingov.

Iz prednjih cen, ki so srednje povprečne, je razvidno, da so v zadnjem mesecu cene nekoliko narasle.

Konjunktura v Italiji

Milanska trgovska zbornica je objavila poročilo svojega študijskega oddelka o gospodarskem razvoju v mesecu decembru. Poročilo pravi, da se je živinski trg nekoliko zboljšal zaradi omejevanja uvoza živine iz Jugoslavije, Madžarske, Romunije in Poljske, ki se je pričelo 5. decembra; iz zdravstvenih razlogov je bil prepovedan uvoz iz južne Nemčije in iz Danske. Olajšanje na trgu z volnenimi izdelki še traja, pač pa ni nastopilo nikakršno izboljšanje na trgu z bombažnimi izdelki in umetnimi vlakni. Boljši je položaj na trgu s sviljo. Depresija vlada v kemičnem odseku; nastopilo je znižanje cen kemičnih in kovinskih izdelkov

Nemčija brez potniških ladij

(OD NASEGA STALNEGA DOPIŠNIKA)
Poleti 1939. leta je pluto po svetovnih morjih nad 4,5 milijona brit. nemških potniških in tovornih ladij. Leta 1945 je ostala Nemčija še s 150.000 tonami laskarstva ladjeva, ki je bilo zrelo za muzej. Poleg tega so zasebene oblasti omejile nemško ladjevalništvo do skrajnosti, tako da so Nemci smeli graditi samo majhne ladje; niti ribiške ladje niso smele dosežati 400 brt, ker je med vojno neka ribiška ladja potopila zavezniško pomožno ladjo. Šele leta 1949 so Nemci lahko zopet pričeli graditi srednje ladje. Tako so nastale tovarne ladje »Potsdam«, ki so obsegale 1.500 brt in so plule s hitrostjo 12 milj ter lahko naložile 3.000 ton blaga.

V aprilu 1951 so Nemci izvojevali dokončno svobodo v ladjevalstvu. Zdad lahko gradijo trgovinske ladje tudi za tuj račun brez vsakega nadzorstva. V veljavni je še ostala prepoved graditve ladij na reaktivni in atomski pogon.

Od leta 1949 do jeseni 1952 so nemške ladjevalnice zgradile 321 pomorskih ladij s celotno tonažo 477.300 brt. Poleg tega so Nemci kupili 111 tujih ladij s tonažo 541.000 brt; danes je v gradnji še okoli 200.000 brt. Nadalje so nemške ladjevalnice prejele za 1,5 milijona brt naročil. Danes plove celotno pod nemško zastavo 1,5 milijona brt ladij.

Z demontažo po nalogu zasebnih čet so bile nemške ladjevalnice precej okrnjene. Se danes none v. Britanija privoliti v to, da bi znane ladjevalnice Blohm und Voss lahko pričele graditi nove ladje. Ker je morala Nemčija razprodati mnogo starega železa in surovin, je danes

Nemčija brez potniških ladij

v veliki stiski glede pločevine, ki jo uvaža iz Japonske, Belgije in Avstrije.

Pospešana nemška zunanja trgovina bi potrebovala precejšnje ladjeve. Konkurenčno sposobnega ladjevalstva ima Nemčija danes okoli 500.000 ton; vendar doseže povprečna stanost tega ladjevalstva 20 let. Računajo, da bi nemška trgovina potrebovala okoli 2 milijona brt ladjevalstva in da bodo nemške ladjevalnice lahko zgradile takšno ladjevalstvo v petih letih, ker gradijo mnogo tudi za inozemstvo.

Pred vojno je nemško potniško ladjevalstvo obsegalo nad 1 milijon brt, med vojno pa je bilo popolnoma uničeno, oziroma leta 1945 odeljano predvsem v sovjetska pristanišča. Današnja največja nemška potniška ladja obsega 1.000 brt. Danes vlada ugodna konjunktura na severnem Atlantskem oceanu, ki bi jo Nemčija lahko izkoristila. Toda Nemci še nimajo dovolj zasebnega kapitala za gradnjo potniških ladij. Potniška ladja 30.000 brt stane okoli 50 milijonov mark (7,5 milijarde lir). Nemška oblastva menijo, da so Nemčiji danes bolj potrebne tovarne ladje.

Nemški brodarji so našli umestno rešitev in se odločili za gradnjo tako imenovanih »kombi-ladij«; gre za tovarne ladje, ki so tako zgrajene, da lahko sprejmejo tudi potnike. Ko bo izveden načrt o gradnji tovrnih ladij in petrolejk, bodo pričeli graditi velike potniške ladje. Nemci ne mislijo več, da bi si prisvojili uplavi trake, pač pa hočejo razviti skrajno ekonomično vrsto ladij, ki ustrezajo današnjim zahtevam.

BRIDKI SPOMINI NA ITALIJANSKO LETALSTVO

Naši prvi doživljaji v mestu niso imeli prave srečnega začetka. Ko smo zvečer sedeli v nekem baru, ki je bil seveda poln vojakov in mornarjev, so na nas mizo nenadoma začeli deževati pomarančni olupki, spremljeni z izzostnimi dovpti. Vsi ti vojaki so namreč bili ostanki čet, ki so se borile v Italiji in ker so sišali naše, so na ta način skušali dati duška svoji stari mržnji. Tudi med civilnim

ter gradbenega materiala. Kazalec cen na debelo je padel od konca novembra do konca decembra od 6.307,7 na 6.229,0.

POJASNILNO ITALIJANSKE VLADE O UVOZU ŽIVINE

Minister za zunanjo trgovino La Malfa je glede uvoza živine iz tujine dal naslednje pojasnilo: Na podlagi odloka z dne 5. decembra je bil 6. decembra vnovič uveden sistem uvoznih dovoljenj za govejo živino, svinje in meso iz Jugoslavije, Madžarske, Romunije in Poljske. Z septembra je vlada razveljavila odlok, na podlagi katerega je bil dovoljen promet izvoz krme iz Italije. Glede uvoza krme je dejal, da se ta ne ovira, nasprotno vlada proučuje ukrepe, kako bi povečala razpoložljivost krme na trgu.

Uvoz cementsa v Južno Italijo

Va vprašanje poslanc Menghija je italijanski minister za industrijo razložil, zakaj je pričelo lasko poletje v Italiji primanjkovati cementsa, čeprav je proizvodna v I. polletju 1952 napredovala za 18%. Cement je pričel primanjkovati zlasti v južni Italiji, kjer so v teku velika javna dela, ki jih financira »Cassa del Mezzogiorno«. Da bi italijanska vlada ojašala dovoz cementsa iz severnih pokrajin, je znižala prevoznino po železnici za 18 do 20%. Toda to ni pomagalo. Končno je ministristvo za zunanjo trgovino dovolilo uvoz cementsa iz držav OEEC brez uvoznega dovoljenja. Ko se to ni bilo dovolj, je ministristvo dovolilo uvoz tudi iz Jugoslavije. Ti ukrepi niso zadovoljivi, ker je tuj cement, postavljen v Italijo zaradi prevoznine previsok. Podjetje »Arare« sprejema zavezne ponudbe iz tujine. Zgradili bodo nove cementarne v Bagnoliu, Katanji, Ragusi, Sirakuzi in Trstu.

(Pripominjamo, da je lansko leto, ko je pričel primanjkovati cement v Trstu, ostala brez uspeha tržaška akcija, da bi oblastva dovolila uvoz iz jugoslovanskih cementarn. Tedaj so vozili cement v Trstu iz Milana po silno visokih cenah in trpela je vsa gradbeno dejavnost. Cement iz bližnjih jugoslovanskih tovarn ob Soči, Trbovlju in Pulji bi bil gotovo cenejši.)

ZNIZANJE CEN ŠTEKLA IN PORCELANA
Nemške tovarne nameravajo znižati cene stekla in porcelana prav za toliko, kolikor so bile v zadnjem času povišane.

MANJ ZARNIC
Nemška industrija je lansko leto proizvedla samo 60 milijonov električnih zarnic, medtem ko je znašala proizvodnja v letu 1951 92 milijonov.

Kupna moč plač po svetu

Statistični urad ameriškega ministristva za delo je objavil podatke o kupni moči plač v desetih raznih državah ob koncu leta 1951 in začetku leta 1952.

Podatki vsebujejo najprej kazalce o kupni moči plač na uro. Podatki so izraženi za čiste plače, torej brez družinskih doklad, in plače z družinskimi dokladi. Med tema dvema postavkama je največja razlika v Franciji, kjer doseže kar 15 točk. V Nemčiji ni družinskih doklad, medtem ko jih v Sovjetski zvezi plačujejo šele od 4. otroka dalje. Kupna moč plače je izračunana v odnosu do cene živil. Podatki nam torej povedo, koliko živil lahko kupi delavec s svojo plačo.

Kazalce kupne moči plač na uro

Država	Drež brez druž. doklade	Z druž. doklado
ZDA	100	100
Norveška	71	73
V. Britanija	65	67
Danska	62	70
Švica	48	56
Zah. Nemčija	42	—
Francija	36	31
Avstrija	30	36
Italija	26	31
ZSSR	18	—

Druga razpredelnica kaže, koliko časa mora delavec delati v posameznih državah, da si lahko nabavi 1 funt (0,453 kg) navedenih živil. Čas je izračunan v minutah.

	ZDA	Franc.	Nem.	Ital.	ZSSR
gruh	6	9	12	13	14
meso gov.	31	126	—	128	132
svinjsko	32	91	87	124	2201
maso	30	135	115	162	270
krompir	2	3	3	5	9
sladkor	4	21	21	37	119

SE O NEMSKIH PLACAH

V eni zadnjih števil »Gospodarstva« smo priobčeli članek našega nemškega sodelavca o kupni moči današnjih plač v Zahodni Nemčiji. Pisec je ugotovil, da je današnja kupna moč nemških plač večja kakor pred vojno. Današnji plač večja kakor pred vojno. Današnji plač večja kakor pred vojno. Današnji plač večja kakor pred vojno.

Nemška revija »Wirtschaft und Statistik« je priobčila podatke zveznega statističnega urada. Ti podatki se nanašajo na razmerje med razvojem življenjskih stroškov (cen življenjskih potrebščin) in gibanjem delavskih plač v industrijskih podjetjih. Za osnovo (100) je bilo vzeto leto 1938, se pravi, da smo cene in plače v letu 1938 postavili na 100. Kazalec cen življenjskih potrebščin in plač se je gibal tako-le:

DENAR

ZNIZANJE OBRISTNE MERE

Avstrijska narodna banka je znižala obristno mero od 6 na 5,5%, da bi podjetnikom omogočila nabavo posojil in tako pospešila gospodarski razvoj.

V Belgiji je ardna banka znižala obristno mero od 3,25 na 3%.

V Zahodni Nemčiji je Bank deutscher Laender znižala diskontno mero od 4,5 na 4%, lombardno pa od 5,5 na 5 odstotkov. Tako je obristna mera v Zah. Nemčiji dosegla višino pred korejsko vojno (4%). Razpoložljivost z denarjem se bo tako povečala in olajšala bo položaj tistih, ki iščejo denar. Od maja 1952 je bila v Zah. Nemčiji obristna mera znižana trikrat.

DENAR ZA FRANCOŠKO VLADO

Po novem zakonskem načrtu, ki ga je predložila poslanski zbornici francoska vlada, bo Francoska banka stavila na razpolago vladi novih 50 milijard frankov; 25 milijard mora država vrniti v treh mesecih, 25 milijard pa gre za povzajanje stalnega kredita vlade pri banki od 175 na 200 milijard. Posojila državi ne smejo preokorati 200 milijard frankov. Nova vlada je znižala državni proračun za 80 milijard. Tako znašajo izdatki 3.751 milijard, dohodki 3.009 milijard (3 bilijone); dohodek je bila dodana ameriška pomoč v višini 173 milijard. Prejšnja vlada je predvidevala 3.825 milijard izdatkov in 3.016 milijard frankov dohodkov.

Časopisi na kolekovanem papirju?

Na zahtevo vlade je italijanska zbornica pooblastila rimske ministre, da v enem letu po objavi zakona o oglaševanju izdajo nove tarife za določitev višine davka na oglaševanje. Nameni vlade še niso natančno znani: Založniki listov pa menijo, da namerava vlada povišati davke. Protivno se načrtu, po katerem bi davkarje obdavčile založnike na podlagi oglaševalne tarife, ki mora biti objavljena v listu, in trdijo; da se akvizitiranje ne spreči vedno skleniti pogodbe z oglaševalcem na podlagi natisnake tarife, temveč jim je treba dovoliti povs. Doselej je oglaševalec plačal 7% davka na ceno oglasa. Kako je italijanski sistem obdavčevanja kompliciran, dokazuje okolnost, da morajo upravne listov vsako leto izročiti davkarji spisek vseh naročnikov z ožnabo številke pobornice, ki je bila izdana naročnikom ob poravnavi naročnine.

Milanski gospodarski list »Il Sole« se je zaradi največjih namenov rimske vlade tako razhudil, da je napisal, da bi bilo najbolje izdatki liste na kolekovanem papirju!

Zgovorne številke

Pet milijonov stanovanjskih prostorov bi potrebovali v južni Italiji, ako bi hoteli nastaniti 20 milijonov ljudi, ki živijo v tem predelu Italije. Povprečno računajo, da bi v Italiji ne smelo priti več kakor 1,30 stanovalca na 1 stanovanjski prostor (sobo). V resnici znaša ta količina v južni Italiji: 1,80 na Siciliji, 2,00 v Kalabriji, 2,11 v Kampaniji, 2,88 v Lukaniji in 2,32 v Apuliji. V južni Italiji je danes na razpolago 10 milijonov stanovanjskih prostorov, ljudi pa je 20 milijonov. Ako bi se zadovoljili s količnikom 1,50 stanovalca na stanovanjski prostor, bi potrebovali še 5 milijonov stanovanjskih prostorov. Ako bi hoteli doseči za vsa Italija količnik 1,30, bi morali zgraditi 450.000 stanovanj na leto.

30% belgijskega državnega proračuna gre za oboroževanje, in sicer 29,9 milijard belgijskih frankov, to je okoli 60 milijard italijanskih lir (1 belg. frank 13,20 lire).

Valute na prostih trgih

	18. I.	23. I.	Raz. v %	
Franki	Curih	1.062	1.05	+1,12
	Bruselj	12,65	12,042	+0,19
Dolar	Paris	398,00	404,00	-1,50
	Curih	4,286	4,286	—
	Bruselj	50,95	50,90	-0,09
Funt	Paris	1030,00	1025,00	-0,48
	Curih	11,07	11,04	+0,27
	Bruselj	131,75	131,00	-0,56
Frank švic.	Paris	93,50	94,25	-0,89
	Bruselj	11,90	11,90	-0,02
Frank holg.	Paris	785,00	795,00	-1,25
	Curih	8,415	8,42	+0,05
Marka	Curih	91,00	90,00	+1,19

Tečaj za 100 enot, razen tečajev dolarja in funta šterlinga, ki ustrezajo enoti.

FRATELLI NASCIMBEN

UVOZ - IZVOZ
NADOMESTNI DELI ZA AVTOMOBILE
BOSCH - MARELLI - MERCEDES
Dovršeno opremljena delavnica za popravila električnega pribora in nadomestnih delov za avtomobile.
TRST - UL. CORONEO, št. 39 - Tel. 24-955

Tržaška trgovina z vinom

Kam gre največ vina - Omejevanje uvoza iz Jugoslavije

Trst in ostalo tržaško ozemlje potrošita precej vina; vendar se ne bomo lotili vprašanja krajevne trgovine z vinom, temveč je naš namen, da prikazemo našim citateljem, kakšno težo ima mednarodni promet z vinom v primeri z ostalo trgovino s kromi Trst.

Pri tem podajanju se naslanjamo na statistiko iz leta 1951, ker še niso bili objavljeni podatki za preteklo leto. Ker je pač domača proizvodnja vina mala in služi le lokalni potrošnji, mora Trst večino vina uvažati. Od uvoženega vina ostane manjša količina na tržiščem potrošju, večji del pa odpremljajo trgovska podjetja v razne države. Promet z vinom se vrši v glavnem po železnici in po morju. Prevoz s kamioni je v navadi le v prometu z Jugoslavijo in Italijo ter v oskrbovanju z vinom krajev na STO.

V letu 1951 smo uvozili v Trst 307.864 stotov, izvozili pa 254.530 stotov vina. V izvozu iz Trsta je všteti tudi 6 stotov, namenjenih v razne kraje cene A. Pomenjenih je ostalo leta 1951 v Trstu 53.334 stotov vina.

Če primerjamo uvoz in izvoz vina s celotnim prometom Trsta, bomo videli, da gre na promet z vinom le majhen odstotek. Na uvoz vina odpade le 0,8% celotnega uvoza, na izvoz vina pa 0,9% celotnega izvoza.

Največji dobavnik vina je Italija. Iz Italije smo namreč v letu 1951 uvozili 290.405 stotov vina; 94,6% vsega uvoženega vina je italijanskega izvora. Na drugem mestu je uvoz iz Jugoslavije, vendar le z 8.588 stoti, kar ustreza 2,8% uvoženega vina. V še manjših količinah smo uvozili vino iz Grčije (4.534 stotov), Nemčije (2.198), Avstrije (960), Palestine (822), Francije (219), Cipra (81), ZDA (28), Nizozemske (16), Madžarske (8), Portugalske (5) in Angije (3).

Iz Italije je prišlo v Trst 90.478 stotov vina po železnici, 8.037 stotov po morju in 191.890 stotov mimo cestnega bloka pri Devinu.

Kam smo pa vino odpremljali iz Trsta? Največji odjemalec je bila Nemčija, ka-

mo smo izvozili 198.321 stotov; to predstavlja 78% celotnega izvoza vina. Na drugem mestu je Švica s 16.458 stoti (6,5%). Poleg tega je Trst izvažal vino še v številne druge države, kakor v Italijo (15.071 stotov), Avstrijo (13.967 stotov), Dansko, Nizozemsko, Malto, Brazilijo, Finsko, Eritrejo, Belgijo, ZDA, Madžarsko, Egipt, Ital. Somalijo, Jugoslavijo (9 stotov), Kolumbijo, Bolgarijo, Indijo, Iran, Južnoafriško Unijo, Palestino, Albanijo in Češkoslovaško.

V velikih skladiščih v prosti luki pripravijo vino za prevoz na večje daljave. V ta namen izkoristijo tudi uvoženi alkohol, ki je prost običajnih dajatev.

Praktično je Italija glavni dobavitelj vina. Zakaj pa uvažata Trst tako malo jugoslovanskega vina? Značilno je, da uvoz iz Jugoslavije še pada. Leta 1950 je uvoz iz Jugoslavije skoraj dvakrat toliko vina kakor leta 1951. Se slabše pa je izkazala trgovina z jugoslovanskim vinom v preteklem letu. Kl

TRŽNI PREGLED

Tudi poročila o razvoju na italijanskih trgih s kmetijskimi pridelki v preteklem tednu govori o mrtilvi. Kupci se še vedno obotavljajo. Splošno je bilo sklenjenih le malo kupelj. Cene kažejo še vedno težnjo navzdol.

Pri proizvajalcih je ostalo malo žita. Zato se je pokazala težnja navzgor pri ceni pšenice. Mehka žita so napredovala od 50 na 100 lir pri stotu. Tudi cena koruze je ostala precej čvrsta. Na razpoložljivo je malo blaga. Na trgu z neoluščenim in oluščeni rižem je vladalo splošno ravnovesje. Ponudba je bila precejšnja, toda blago je takoj pošlo. Slikežje so cene ječmena in ovsa. Zaradi snega v prostornih predelih Severne Italije se je dobava s krmno poslabšala. Popravljanje je veliko in cene so zopet poskočile. Na trgu s krmno živaljo je vladalo ravnovesje. Precej prigane živalje je ostalo nerazprodane. Nazadovale je tudi cena telomet. Vladalo je precejšnje zanimanje za prašičke za rejo, medtem ko je cena debelih svinj zopet nazadovala.

Pri ceni masti se je opazilo sezonsko nazadovanje, ker je proizvodnja narasla in ker se hočejo proizvajalci znebiti zaloga v hladilnikih. Cena domačega trdega sira se je vzdržala, medtem ko se opaža nazadovanje pri drugih vrstah, zlasti pri gorgonzoli. Na trgu z oljnim oljem je vladalo splošno mrtilvo. Proizvajalci ne silijo na trg z blagom, ker je bil pridelok ležal pičelji. Prav tako niso kupci pokazali posebne volje, da bi zaključili kupelje.

Na vinskem trgu je bilo nekoliko živahnosti. Cene so čvrste, vendar vlada ravnovesje med ponudbo in povprašanjem. S sublim sadjem je bilo zaključeno manj kupelj. To velja tudi glede trga s pomarančami in limonami.

MANDELJNI IN SMOKVE

Regusa. Zaradi ostrega vremena je bil pridelok zelo pokvarjen. Cena olupljenih mandeljnov v Palermoju je bila 470 - 480 lir za kg. V Trapaniju za blago v skladišču za kg. V Trapaniju za blago v skladišču 800 - 465 sladki in 300 - 310 suhi. Cena neoluščenega blaga: sladki 120 - 125. Suhe smokve v Tarantu za destilacijo 4.500 - 4.600 lir za stot; razsušene užitne 6.500 - 7.000; pečene v košaricah od 3.5 in 10 kg 8.000 - 9.000 lir stot, v košaricah od 1 - 3 kg 9.000 - 9.500, zavite v celofan 10.000 - 10.500. Mandorlati v celofanu 13.000 - 14.000 stot.

OLJJE

Firenze. Oljvino olje extra do največ 1 stop. kisl. proizv. 1952 430 - 435, do največ 1.50% kisl. 420 - 430, do največ 2.5% kisl. 410 - 420, do največ 4% kisl. 400 - 410; dvakrat rafinirano »A« 450 - 460, dvakrat rafinirano »B« 415 - 420; semenjsko navadno 350 - 355; olje iz zemeljskih lešnikov 370 - 375.

ZIVILA V KONSERVAH

Milan. Dvakrat koncentrirana paradiznikova konzerva proizv. 1952 v školjkah po 5 - 10 kg 265 - 275 lir kg, v školjkah od 1 1/2 kg 290 - 300; trikrat koncentrirana konzerva v školjkah od 5 - 10 kg in v školjkah od 1 1/2 kg 310 - 320; koruh v školjkah od 1 kg 210 - 230, v školjkah od 1 1/2 kg 230 - 250; fižol v stročju v školjkah od 1 1/2 kg 175 - 190; goveje v kisu v školjkah od 5 kg 1.200 - 1.500; čebulice v kisu

240 - 260; marmelada v školjkah od 5 kg 230 - 260, v školjkah od 1 1/2 kg 260 - 280 lir kg.

PAPIR

Videm. Ovojni papir navaden 65 - 120 lir kg, ovojni papir fin 165 - 200; pisarniški papir srednje kakovosti 160 - 180, pisarniški fin 240 - 300; ovojni papir za pomaranče 240 - 260; karton siv navaden 58, beli karton 100, karton patent 95.

KAVA

Trst. Kvotacije na viru proizvajalca: brazilska kava, v dolarjih fob za 50 kg: Rio N. Y. 5.55, Rio N. Y. 3.57; Santos Superior 58.50; Santos E. P. crivello 18.63; srednjeameriška kava, v dolarjih cif Trst za 50 kg: Haiti naravna 60; Salvador 63.50; Kostarika 67; arabska kava, cif Trst za 100 kg: 1445; indonezijska kava, cif Trst za 100 kg: Bali Robusta 350 holandskih florintov; afriška: cif Trst za cwt: Uganda prana in prečiščena 350 šillingov.

Srednje cene za ocarinjeno blago od uvoznika do grosista fob skladišče prodajalca: v lirah za kg neto: brazilska: Rio N. Y. 5.1235; Rio N. Y. 3.1250; Santos Superior 1.350; Santos E. P. crivello 18.1370; srednjeameriška: Haiti naravna 1.350; Salvador 1.420; Kostarika 1.520; arabska: Gimma 1.315; Moka Hodeidah 1.370; indonezijska: Bali Robusta 1.160; afriška: Uganda prana in prečiščena 1.150.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO		29/XII.	13/I.	27/I.
Pšenica (stot. dol. za bušel)		232 3/4	229 3/4	228 3/4
Koruzna " " "		162 3/4	161 3/4	162 3/4
NEW YORK				
Baker (stot. dol. za funt)		36.50	36.50	36.50
Cin " " "		121.50	121.50	121.50
Svinec " " "		14.25	14	13.80
Cink " " "		8.75	9.12	12
Aluminij " " "		20	20	20.50
Nikel " " "		55.50	60	60
Bombaž " " "		33.35	32.55	33.60
Z. srebro dol. za steklenico		220	220	213
LONDON				
Baker (f. šter. za d. ton)		285	285	285
Cink " " "		114	114	114
Svinec " " "		104 1/2	98	97 1/2
SANTOS				
Kava Santos C (kruzejrov za 10 kg)		196.30	199.60	199.50

Na mednarodnem trgu s surovinami ni prišlo v preteklem tednu do posebnih sprememb. Na ameriških borzah z napestoj pričakuje Eisenhowerjevo politično gledanje proračuna, ki je na dnevnem redu zasedanja Kongresa. Novi predsednik bo v svoji poslanici zavzel stališče tudi glede gospodarskih vprašanj, med temi je tudi vprašanje pooblastila vlade do nadzorstva nad cenami in plačami, ki izteče v treh mesecih. Značilen za bodoči razvoj je bil ukrep angleške vlade, s katerim je prepustila trgovino z žitom za sebnaj pobudi. Tudi oplašuje glede trgovine s bombažem navajajoč, da namerala angleška vlada obnoviti zasebno trgovino s surovim bombažem. Med značilnimi dogodki je treba omeniti tudi ponovno nazadovanje cene volne, ki se je poprej znatno popravila.

ZITARICE

Po nekaterih vesteh je angleška vlada izročila trgovino z žitom svobodni trgovini tudi z namenom, da bi ustvarila nov položaj glede na bližnji sestanek Mednarodnega sveta za žito v Washingtonu. Na sestanku bodo razpravljali o obnovi mednarodnega sporazuma o žitu, ki izteče julija meseca. Prav navedene ukrepe angleške vlade razlagajo v smislu, da Anglija ne želi, da se sporazum obnovi na podlagi dosedanjih cen. Cena pšenici je v tem času nekoliko nazadovala, in sicer v Chicagu v tednu do 23. januarja od 230 1/2 na 229 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v marcu; koruzna je nazadovala od 162 3/4 na 162 1/4. Zalozje pšenice ZDA so 1. januarja cenili na 1.103 milijone bušlov, to se pravi, da so zalozje za 29% višje kakor pred enim letom.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Cena sladkorja v New Yorku je še vedno nizka, vendar je v tednu do 23. jan. napredovala od 3.50 na 3.55 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. V Nemčiji so odpravili politično ceno sladkorja in znižali davek na sladkor. Cena kave v New Yorku je napredovala od 53.15 na 53.45 stotinke dolarja proti izročitvi v marcu. Ker so se razširile vesti, da bo letina kakava slaba, je cena v New Yorku napredovala od 30 na 30.75 stot. dol. za funt.

KOZE

Reggio Emilia. Za kg surovih osoljenih kož z repom fob grosist: volli do 40 kg 280 - 290, nad 40 kg 290 - 300; bikci do 40 kg 260 - 265, nad 40 kg 220 - 230; teleta 3 - 6 kg 810 - 820, 6 - 8 kg 750 - 770, 8 - 12 kg 620 - 640, 12 - 20 kg 490 - 500, 20 - 25 kg 400 - 410; teleta do 30 kg z glavo in parklji 330 - 340; konji 200 - 210; mežli 140 - 150; osli 120 - 130; ovni surove kože 280 - 290, suhe kože 650 - 660; zajci (suhe kože) 180 - 200; jagnjeta 400 lir za kožo.

VINO

Rovigo. Črno vino krajevne proizvodnje 8 - 11 stopinj 4.800 - 5.000 lir hektoliter; Cabernet 5.400 - 5.500; Merlot 5.300 - 5.500; Raboso 4.800 - 5.000; Clinton odlične kakovosti 4.300 - 4.500; Clinton II 3.600 - 3.800; belo s Collu Euganei 7.800 - 8.000; moškast s Collu Euganei 10.000 - 11.000 hl; črno Verona 11 - 12 stop. 6.800 - 7.000; Bardolino 7.300 - 7.500; Valpolicella 7.300 - 7.500; belo Soave 6.300 - 6.500; črno Emilia 4.450 - 4.500.

LIMONE IN POMARANČE

Verona. Limone navadne 40 - 60 lir kg; boljše vrste 60 - 80; pomaranče bele 35 - 50; Moro 75 - 90; Tarocco 95 - 110; rdeče pomaranče 70 - 80; mandarine navadne 35 - 60, zbrane 65 - 100.

Milan. Pomaranče navadne 50 - 75, rdeče 80 - 95; mandarine navadne 50 - 70; limone 90 - 150.

MED

Casale Mont. Surov 225 - 250 lir kg; očiščen 260. Na razpoložljivo mnogo blaga. L'Alquila. Planinski in lončkih 330 lir kg.

BORZA

VALUTE V MILANU		12. I. 1953	27. I.	Min.	Maks.
Funt Sterling		7.350	7.350	7.350	7.425
Napoleon		5.800	5.925	5.800	6.025
Dolar		634	641	634	642
Francoski frank		156	156	156	158,50
Švicarski frank		148	149,50	148	150
Funt št. papir		1.630	1.635	1.630	1.645
Avstrijski šiling		24,25	23,75	23,75	24,50
Zlato		782	791	782	800

BANKOVCI V CURIHU

dne 26. I. 1953		1. 1953	2. 1953
ZDA (1 dol.)		4,28 1/2	8,40
Anglija (1 f. št.)		11,06	110
Francija (100 fr.)		1,04	72,50
Italija (100 lir)		0,67	1,70
Avstrija (100 šil.)		16,90	9,75
Čehoslov. (100 kr.)		1,40	—
Nemč. (100 mark)		87,75	9,30

kantarjev. Posebna egiptovska komisija bo dne 21. odstopala iz Egipta z namenom, da bi pospešila izvoz bombaža v evropske države. - Cena volne je v Bradfordu povprečno popustila za 2 penija pri funtu. Predsednik Mednarodnega urada za volno je izjavil, da ni upanja, da bo volne povpraševanje po volni nenadoma povečalo. V New Yorku je cena volne padla od 150 na 144,5 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Cena jute je ostala neizpremenjena: v Kalkuti First 91 rupij za maund (82 funtov).

KOVINE

Iz New Yorka poročajo, da je bila prurajana vest o ukinitvi državnega nadzorstva nad trgovino z bakrom. Po sklepu predstavnštva zbornice ostane še v veljavi do 30. junija 1954 odlok, po katerem je bila začasno odpravljena carina 2 stotink dolarja za funt na uvoz tujega baka. Vlada je pooblastila 3 najvažnejša podjetja, da lahko dvignejo ceno aluminija za pol stotinke pri funtu. Ta sprememba se še ni poznala pri ceni. V New Yorku je ostala cena svinca neizpremenjena (14 stotina za funt), medtem ko je v Londonu napredovala za 2 funta pri toni. Po poročilu iz Londona se je cena srebra utrdila. Proizvodnja srebra je popustila, z druge strani povpraševanje po njem tudi atomska industrija. Zivo srebro je v New Yorku notiralo 23. jan. 212 - 214 dolarjev za steklenico, Svinec je v Londonu notiral 100 1/2 (teden poprej 98) funtov šterlingov za tono. - Če nene pisanih kovin v Zahodni Nemčiji 24. jan.: svinec (baza New York) 129,78 DM za 100 kg, cink (baza East St. Louis) 115,88, baker 343,50, čisti cin (99,9%) 1.159,00 DM za 100 kg.

KOZE

V zadnjem mesecu se je trg s kožami umiril. Poročila iz Buenos Airesa govori o popuščanju cene. Cena težkih kož njih kož je povprečno popustila za 1/4 penija za funt. Argentina se je obvezala, da bo Angliji dobavila 250.000 ton mesa. Zaradi tega predvidevajo večji zakol živali.

ČSR

KARLOVY VARY

Iz glavne vrelca znane češke mineralne vode v Karlovih varih »Vridlov privre na dan 3 milijone litrov vode.

KMETIJSKE ZADRUGE V CSR

Dne 14. februarja bo v Pragi prvi kongres češkoslovaških kmetijskih združenj. V češkoslovaški je danes 8.366 kmetijskih združenj.

BOMBAŽ NA SLOVASKEM

V letu 1952 so na Slovaškem pridelali po 200 kg surovega bombaža na hektar. Obnesel se je bolgarski bombaž »Cirpan 28«. Prav tako je uspel tudi sovjetski »Odesky 1«.

NOVE PREDILNICE V SOVJETSKI ZVEZI

V Sovjetski zvezi gradijo 6 večjih bombažnih predilnic, in sicer v Kamšinu, Engelsu, Barnavju, Krasnodaru, Kersonu in Stalingradu.

G. M. COLOMBIN & FIGLIO

UVOZ-IZVOZ

PLUTOVINE

in IZDELKOV

Trst, Ulica I. della Croce 4

TEL. 94-570

Tigr. COLINTER - TRIESTE

VEDNOSTNI PAPIRI V TRSTU

14. I. 1953		27. I.	Min.	Maks.	
Južna železnica		1.905	2.135	1.898	2.135
Splošne zavarov.		13.500	14.950	13.400	14.950
Assicuratrice		4.050	4.300	4.050	4.300
Riun. Adr. Sic.		5.910	6.850	5.890	6.850
Jerolimici		5.300	5.300	5.300	5.300
»Istra-Trst«		810	810	810	810
»Lošinj«		8.400	8.400	8.400	8.400
Martinolič		4.500	4.500	4.500	4.500
Premuda		8.400	8.400	8.400	8.400
Tripkovič		9.500	10.650	9.500	10.650
Openski tramvaj		1.500	1.500	1.500	1.500
Terni		276,50	290	276,50	290
ILVA		368	366	365	370
Zdr. jadr. ladjedel.		184	90	88	184
Ampelea		800	800	800	800
Arrigoni		1.000	1.000	1.000	1.000

Svetlovna proizvodnja konoplje

Le v nekaterih državah dopuščajo kumulativne razmere gojitev konoplje, iz podatkov, ki jih navajamo, je razvidno, da je bila Sovjetska zveza po proizvodnji leta 1951 prva na svetu, za njo Italija in tretja Jugoslavija. Proizvajanje v letu 1951 je bilo v stotih nasadih:

- 1) ZSSR 2.000.000
- 2) Italija 651.000
- 3) Jugoslavija 300.000
- 4) Romunija 200.000
- 5) Poljska 190.000
- 6) Turčija 106.000
- 7) Francija 42.000
- 8) Japonska 20.000
- 9) Nemčija 11.000
- 10) Maroko 6.000
- 11) ZDA 5.000
- 12) Avstrija 5.000

PROIZVODNJA IN CENE V ITALIJI

V Italiji je proizvodnja dosegla višev, v letu 1938, ko so posejali s konopljo površino 85.000 hektarov zemlje. Poslej je posejana površina padala ter je v letu 1950 dosegla 50.000 ha. Vse kaže, da izpodirajo konopljo umetna vlakna. Zanimanje za konopljo na domačem trgu nazaduje.

Decembra je državni komite za cene doletel lanskim pridelku (v l. 1952) ceno 34.000 lir za stot. Proizvajalci zahtevajo zdaj povisane cene na 40.000 lir. Industriji se temu upirajo. Leta 1938 je stal stot. surove konoplje 560 lir. Proizvajalci trdijo, da je nazadovanje posejane površine treba pripisati prenikni ceni. Cena konkurenčnih vlaken se je bolj povisala; cena italijanske konoplje je do prvega polletja 1951 še vedno ostala na višini 26.000 do 29.000 lir, določeni za razdobje 1949-50. Pred izbruhom korejske vojne je bila cena 26.500 lir, se pravi 47,3-krat višja kakor leta 1938, medtem ko so se konkurenčna vlakna dvignila za 60 do 105-krat, juta sama pa za 125-krat. Po začetku korejske vojne so cene konkurenčnih vlaken naglo napredovale. Tako je n. pr. bombaž poskočil celo za 140%, medtem ko je cena italijanske konoplje do aprila 1951 ostala pri 29.000, se pravi samo za 10% višja kakor pred začetkom korejske vojne. Italijanski proizvajalci trdijo, da bi bila cena na zunanjih trgih opravila mnogo večje povisane na notranjem trgu. Vlada ni cene povisala, da bi ustregla domačim industrijem.

Po največjih povzročilih se bodo pogajanja med konzorcijem proizvajalcev konoplje in industriji zaključila v smislu, da ostane cena neizpremenjena in da industriji prevzamejo 30.000 stotov več kakor so prvotno nameravali.

Pridelek sladkorja

Poročila iz Londona so bile dosejane cene glede proizvodnje sladkorja v sezoni 1952-53 preoptimiščne. Tako n. pr. računajo, da proizvodnja sladkorja v Zahodni Nemčiji ne bo v omenjeni sezoni višja kakor 825 milijonov ton.

Znano podjetje »C. Czarnikow LTD« ceni evropski pridelek sladkorne pese v sezoni 1952-53 tako-le (v tisočih tonah):

	1950-51	1951-52	1952-53
Nemčija Zah.	984	1043	900
Nemčija Vzh.	768	738	640
Skupaj	1752	1781	1540
Češkoslovaška	866	714	690
Poljska	950	937	985
Francija	1343	1223	1100
Danska	441	224	315
Belgija	403	345	395
Holandija	369	357	275
Svedska	307	289	285
Italija	600	709	710
Španija	190	300	500
Švica	27	28	25
Jugoslavija	98	172	125
Bolgarija	45	61	50
Romunija	108	128	105
Avstrija	114	157	135
Madžarska	251	260	210
Anglija	740	659	630
Irška	95	92	90
Turčija	150	197	180
Finska	26	16	25
Skupaj	8920	8698	8370
ZSSR	2362	2560	2700

PENICILIN ZA PRAŠICE

Svet za raziskovanje kmetijstva v Angliji že več časa proučuje vprašanje, kako bi se dali prašiči čimprej zrediti za zakol. Anglija mora uvažati velike količine slanin in masti iz tujine. Svet je prišel do zaključka, da se prašiči mnogo prej zredijo (prihranek na času znaša okoli 10%), ako jim v primerni obliki pokladajo penicilin. Ta se lahko poklada pomešan z rastlinsko hrano ali pomešan z ribjo moko. Ako se vlada odloči za pokladanje penicilina prašičem, bo morala menjati zakon o uporabi penicilina.

Trgovina z lesom na drobno in na debelo

MOŽE VLADIMIR

Skladišče in pisarna: Trst - Ulica Boccaccia št. 21 - Tel. 31-496

trdega lesa, vezanih plošč in Bogata izbira desk mehkega in furnirja.

Cene ugodne! Cene ugodne!

SILVIO SERIN

Import - Export

TRIESTE

VIA MADONNA DEL MARE 4 - TEL. 80-80

CALEA

Tel. 90441 T R S T

Viale Sonnino, 24

Vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10 I. - TELEFON ŠT. 54-58

Kako pripraviš dober gnoj

O hlevskem gnoju, oziroma o njegovih rednih snoveh smo povedali toliko, da lahko na čitatelje naslovimo to-le važno opozorilo: Opustimo nabavo večjih količin »praha« (tako namreč pravijo pri nas umernim gnojilom), vse dotlej, dokler se ne naučimo dovolj ceniti in pravilno izkoristiti tistih snovi, ki imamo z njimi dnevno opraviti; vsak dan ima zemljak opravka z odpadki rastlinskega in živalskega izvora ali z rastlinskimi deli in živalskimi udli ali organi. Ti organski odpadki razpadajo pri velikem dostopu zraka (v vodi senjejo), kar pomeni, da se razkrojijo (razvežejo) v tiste sestavine, iz katerih so nastali. Torej, kar je rasli na ali žival dobila iz zraka, se vrne spet v zrak, in to so: kisik, vodik, dušik, ogljik. Mogoče se sliši neverjetno, a je le resnica, da je v rastlinah in živalih največje te snovi (orog 90 odstotkov). Kar pa je prišlo iz zemlje, ne izgine v zrak, ampak ostane kot nezgorjena v obliki pepek v zemlji. To so kalij, apno, fosfor in druge vrvine.

Prva gospodarska dolžnost vsakega gospodarja je, da ostane zbira in jih pripravljajo tako, da mu čimbolj koristijo. To je gnoj. Čimbolj poskrbimo, da preprečimo povratke teh snovi v zrak ali njih izgubo po neplojni zemlji, tem bolj je naša gospodarska prizadevanja.

Kako pa si pripravimo dober gnoj? Kup gnoja bodi čimbolj stlačen in če le mogoče v višini kakšnih treh decimetrov

Značilen odgovor